

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 21 października 2016 roku Sąd Rejonowy w Skierniewicach w sprawie z wniosku P. A. z udziałem (...) Spółki Akcyjnej w L. Oddział (...) o ustanowienie służebności przesyłu oddalił wniosek, orzekł, że wnioskodawca i uczestnik postępowania ponoszą koszty związane ze swoim udziałem w sprawie.

Powyższe rozstrzygnięcie Sąd oparł na ustaleniach, że P. A. od 2007 roku jest właścicielem nieruchomości położonej w miejscowości B., obejmującej działkę o numerze (...), dla której Sąd Rejonowy w Skierniewicach prowadzi księgę wieczystą nr (...). Od 1989 roku właścicielem w/w. nieruchomości był ojciec wnioskodawcy. Nad działką wnioskodawcy przebiega linia energetyczna o napięciu 110 kV relacji S. - S.. Trasa linii biegnie od słupa nr 91 do słupa nr 92 stojącego na działce wnioskodawcy i dalej do słupa nr 93. Działka w pobliżu linii energetycznej ma charakter rolno - leśny. Rosną na niej niskie krzewy i trawa. W odległości około 10 m od linii energetycznej rośnie las. Na działce wnioskodawcy usytuowany jest słup linii energetycznej 110 kV o numerze 92 o wysokości 19,6 m. Rozpiętość maksymalna skrajnych przewodów fazowych obejmuje 6 m. Wysokość zawieszenia najniżej położonych przewodów na słupie to 12,5 m. Podstawę słupa stanowi kwadrat o boku 4 x 4 m. Nad działką wnioskodawcy przebiegają przewody: fazowy (3 sztuki), odgromowy (1sztuka) i światłowodowy (1sztuka). Słup został uziemiony. Pod ziemią zakopana jest tzw. bednarka stanowiąca otok słupa, która może zajmować powierzchnię gruntu o obrysie kwadratu i boku długości 8,5 m. Działka wnioskodawcy w pasie od lasu do jej granicy (którą wyznacza rów i droga gruntowa) nie nadaje się do zabudowy. Ewentualna zabudowa mogłaby być możliwa w pasie odległym od linii, co wymagałoby wycinki drzew. Z uwagi na przebiegającą linię elektryczną, wycinkę należałoby wykonywać w taki sposób, ażeby powalenie drzewa nastąpiło w stronę przeciwną do przebiegu linii elektrycznej. Aktualny sposób zagospodarowania działki nie koliduje z przebiegiem linii. Urządzenia przesyłowe zostały posadowione na nieruchomości wnioskodawcy najpóźniej w dniu 31 grudnia 1991 roku.

Zarządzeniem nr 228 Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 25 listopada 1958 roku utworzono przedsiębiorstwo państwowe pod nazwą Zakłady (...) z siedzibą w W., które w dniu 10 marca 1959 r. zostało wpisane do rejestru przedsiębiorstw państwowych. Zgodnie z zarządzeniem nr 4 Naczelnego Dyrektora Zjednoczenia (...) z dnia 30 stycznia 1975 roku, w/w. przedsiębiorstwo (było ono tzw. przedsiębiorstwem wielozakładowym) prowadziło m.in. Zakład (...) w Ł. oraz Zakład (...) – Województwo w Ł., oba zakłady na pełnym wewnętrznym rozrachunku gospodarczym. Następnie, zarządzeniem nr 16 Naczelnego Dyrektora Zjednoczenia (...) z dnia 12 sierpnia 1975 roku w sprawie dostosowania terenowej organizacji energetyki do podziału administracyjnego państwa, została zmieniona nazwa Zakładu (...) – Województwo na Zakład (...). Zarządzeniem Ministra Przemysłu z dnia 16 stycznia 1989 r. utworzono przedsiębiorstwo państwowe pod nazwą Zakład (...) z siedzibą w Ł.. Przedsiębiorstwo to powstało w wyniku podziału przedsiębiorstwa państwowego pod nawą „Centralny O. Energetyczny w W.”, na bazie Zakładu (...) w Ł.. Nowo utworzonemu przedsiębiorstwu państwowemu przydzielono składniki mienia pochodzące z dawnego Zakładu (...) w Ł., będącego jednostką Centralnego O. Energetycznego. W 1993 r. przedsiębiorstwo państwowe Zakład (...) zostało przekształcone w spółkę akcyjną Skarbu Państwa – „Zakład (...)”. Przekształcenie to zostało dokonane na podstawie ustawy z dnia 5 lutego 1993 roku o przekształceniach własnościowych niektórych przedsiębiorstw państwowych o szczególnym znaczeniu dla gospodarki państwa (Dz. U. nr 16, poz. 69) i ustawy z dnia 13 lipca 1990 roku o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. nr 51, poz. 298). W dniu 31 października 2008 roku zmieniono firmę spółki Zakład (...) na (...) Spółka Akcyjna w Ł.. (...) Spółka Akcyjna w Ł. została przejęta w trybie art. 492 § 1 k.s.h. przez (...) Spółkę Akcyjną w Ł..

Decyzją z dnia 13.3.1985 roku wydaną w trybie art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 31 stycznia 1961 roku o planowaniu przestrzennym (Dz.U. 1985, nr 11, poz. 67) Wojewoda (...) ustalił lokalizację budowy linii energetycznej 110 kV S. (B.) – S. oraz przebieg linii przez miasto S. i S. oraz przez tereny gmin: S., N., B., N. i S.. Planowana inwestycja przewidywała budowę linii energetycznej o długości 38,8 km, przy czym termin jej zakończenia określono na 1987 rok.

Decyzją z dnia 21.8.1985 roku wydaną w trybie art. 21 ustawy z dnia 24 października 1974 roku Prawo budowlane (Dz.U. nr 38, poz. 229) Urząd Wojewódzki w S. ustalił i zatwierdził dla Centralnego O. Energetycznego – Zakładu (...) w Ł., ul. (...) plan realizacyjny obejmujący odcinek linii wysokiego napięcia 110kV od projektowanej stacji S. (B.) do granic administracyjnych miasta S., przebiegającej przez tereny: miasta S., gminy S., gminy N., Gminy B., gminy N. i gminy S.. Decyzją z dnia 22.2.1988 roku, wydaną na podstawie art. 29 ustawy z dnia 24 października 1974 roku Prawo budowlane, Zakład (...) w Ł. uzyskał pozwolenie na realizację inwestycji obejmującej budowę linii energetycznej 110 kV od słupa nr 1 do nr 90 na terenach położonych w S., w gminach N., B., N.. Decyzją z dnia 13.12.1988 roku, wydaną na podstawie art. 21, 29 ustawy z dnia 24 października 1974 roku prawo budowlane, Zakład (...) w Ł. uzyskał pozwolenie na realizację inwestycji obejmującej budowę linii energetycznej 110 kV od słupa nr 1 do nr 90 na terenach położonych w S., od (...) przy ul. (...) do słupa nr 114. Decyzja ta została opatrzona klauzulą o treści „decyzja jest ostateczna i podlega wykonaniu”.

Linia energetyczna o napięciu 110 kv relacji S. – S. istnieje od 1956 roku. Wybudowało ją wówczas Przedsiębiorstwo Państwowe – (...) – Województwo.

W 2012 roku uczestnik przeprowadził prace remontowe sieci. W tym celu wjechał na nieruchomość objętą wnioskiem ciężkim sprzętem nie uzyskując zgody wnioskodawcy i uszkodził rosnącą na niej roślinność.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał, że zasadność wniosku podlega ocenie w kontekście przepisów art. 305¹ i następnych kodeksu cywilnego normujących instytucję służebności przesyłu. Możliwe jest nabycie przez zasiedzenie służebności przesyłu. Sąd Rejonowy uznał, że początek biegu zasiedzenia służebności przesyłu wyznacza najpóźniej dzień 31 grudnia 1991 roku. W piśmie z dnia 3 października 2012 roku P. A. podniósł, że z tego co pamięta inwestycja została ukończona w 1991 roku. Z kolei w piśmie z dnia 17 września 2012 roku (k. 93 – 95) wnioskodawca przyznał, że urządzenia przesyłowe są posadowione na jego nieruchomości ponad 20 lat. Decyzja administracyjna – pozwolenie na budowę – stała się ostateczna w dniu 28 grudnia 1988 roku. Zwraca uwagę fakt, że na podstawie dokumentów związanych z przedmiotową linią, których kopie znajdują się na k. 86 – 87 akt sprawy, można przyjąć, że przedmiotowa linia istniała od 1956 roku - przy czym nie wiadomo jak wówczas przebiegała jej trasa - a w latach osiemdziesiątych XX wieku została jedynie poddana modernizacji. Fakt, że corocznie była ustalana jej wartość oraz wielkość umorzenia pozwala przyjąć, że proces modernizacji linii przebiegał sprawnie. Sąd orzekający w sprawie podziela stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w postanowieniu z dnia 24 maja 2013 roku w sprawie o sygn. akt V CSK 287/12, zgodnie z którym przedsiębiorca posiada nieruchomość w zakresie służebności przesyłu od chwili wejścia na grunt w celu wybudowania urządzenia służącego do przesyłania mediów.

Sąd Rejonowy podkreślił, że objęcie przez poprzednika prawnego uczestnika - (...) S.A. Oddział (...) - w posiadanie nieruchomości stanowiącej własność wnioskodawcy w zakresie odpowiadającym służebności przesyłu nastąpiło na podstawie ostatecznej decyzji z dnia 13.12.1988 roku, zawierającej pozwolenie na budowę linii energetycznej 110 kV relacji S.- S., wydanej przez Urząd Miejski w S. i opatrzonej klauzulą „decyzja ostateczna i wykonalna”. Okoliczność ta przesądza w ocenie Sądu o istnieniu dobrej wiary po stronie przedsiębiorcy przesyłowego.

Do dnia 1.10.1990 roku art. 172 k.c., znajdujący odpowiednie zastosowanie do zasiedzenia służebności przesyłu stanowił, że termin zasiedzenia wynosi lat 10

w przypadku dobrej wiary posiadacza i 20 w przypadku złej wiary posiadacza. Ustawą z dnia 28 lipca 1990 roku o zmianie ustawy – Kodeks cywilny (Dz. U. z 1990 roku, nr 55, poz. 321) znowelizowano w/w przepis, w ten sposób, że od dnia 1.10.1990 roku posiadacz nieruchomości nie będący jej właścicielem nabywa własność, jeżeli posiada nieruchomość nieprzerwanie od lat dwudziestu jako posiadacz samoistny, chyba że uzyskał posiadanie w złej wierze (zasiedzenie). Po upływie lat trzydziestu posiadacz nieruchomości nabywa jej własność, choćby uzyskał posiadanie w złej wierze. Art. 9 ustawy z dnia 28 lipca 1990 roku o zmianie ustawy – Kodeks cywilny stanowił również, że do zasiedzenia którego bieg rozpoczął się przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się od tej chwili przepisy niniejszej ustawy; dotyczy to w szczególności możliwości nabycia prawa przez zasiedzenie. Oznacza to, że jeżeli termin zasiedzenia rozpoczął się po wejściu w życie Kodeksu cywilnego, ale jego zakończenie nie nastąpiło przed dniem

1.10.1990 r., zastosowanie znajdują terminy określone w art. 172 k.c. w brzmieniu ustalonym ustawą z dnia 28 lipca 1990 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny, czyli dwadzieścia lub trzydzieści lat.

Sąd orzekający w sprawie przyjął, że do zasiedzenia służebności przesyłu doszło najpóźniej z dniem 31 grudnia 2011 roku, a zatem przed złożeniem wniosku o ustanowienie służebności przesyłu. W sprawie brak jest dowodu na to, aby władanie nieruchomości przez kolejnych posiadaczy urządzeń przesyłowych zostało przerwane albo aby doszło do przerwania biegu terminu zasiedzenia w myśl art. 123 § 1 pkt 1 k.c. w zw. z art. 175 k.c. w zw. z art. 292 k.c. Rozmowy jakie wnioskodawca prowadził z uczestnikiem odnośnie do uregulowania kwestii korzystania przez przedsiębiorcę z urządzeń przesyłowych – co służyłoby interesowi obu stron postępowania - niewątpliwie takiego skutku osiągnąć nie mogły. Wnioskodawca powoływał się na wątpliwości co do ciągłości eksploatacji przez uczestnika linii energetycznej, niemniej nie przedstawił na tę okoliczność jakichkolwiek dowodów lub choćby tylko skonkretyzowanych twierdzeń.

Sąd Rejonowy wskazał, że z uwagi na skutecznie podniesiony zarzut zasiedzenia służebności przesyłu, wniosek P. A. podlegał oddaleniu na podstawie art. 172 k.p.c. w zw. art. 292 k.c.

Sąd Rejonowy nie znalazł podstaw do odstępstwa od ogólnej zasady rządzącej zwrotem kosztów postępowania nieprocesowego wyrażonej w art. 520 § 1 k.p.c. Zgodnie z obowiązującą w postępowaniu nieprocesowym zasadą, wyrażoną w art. 520 § 1 k.p.c., każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie.

Apelację od powyższego postanowienia wniósł wnioskodawca, zarzucając rozstrzygnięciu naruszenie:

- art. 233 k.p.c. poprzez dokonane oceny dowodów w sposób sprzeczny z ich treścią, a także błąd w ustaleniach faktycznych, mający istotny wpływ na rozstrzygnięcie w przedmiotowej sprawie,
- art. 232 zd. 2 k.p.c. poprzez niepowołanie z urzędu dowodu z opinii biegłego z zakresu energetyki, którego Sąd mógł powołać z urzędu na okoliczność znaczenia przesyłu energii elektrycznej o bardzo wysokim napięciu (110 kV) i wpływu tegoż na prawo własności całego gruntu wnioskodawcy,
- art. 305¹ k.c. i n k.c. poprzez ich błędne zastosowanie polegające na przyjęciu, że uczestnik jest następcą prawnym poprzednich podmiotów co doprowadziło do błędnego orzeczenia w przedmiotowej sprawie,
- art. 172 § 1 -3 k.c. poprzez błędne zastosowanie, art. 321 § 1 k.p.c. poprzez przyjęcie, że zarzut zasiedzenia służebności jest skuteczny w niniejszym postępowaniu, w sytuacji gdy uczestnik nie wytoczył postępowania w przedmiocie zasiedzenia służebności,
- art. 172 § 1 k.c. poprzez uznanie, że uczestnik postępowania uzyskał posiadanie służebności przesyłu na nieruchomości wnioskodawcy w dobrej wierze,
- art. 6 k.c. poprzez przyjęcie, że ciężar udowodnienia faktu przejścia w posiadanie i ciągłości posiadania przez uczestnika spoczywa na wnioskodawcy nie na uczestniku, który w rzeczywistości z tego faktu wywodzi skutki prawne w postaci zarzutu zasiedzenia,
- nierozpoznanie istoty sprawy

W oparciu o powyższe zarzuty apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez ustanowienie służebności przesyłu.

Ponadto skarżący wniósł o dopuszczenie nowego dowodu (w postaci wezwania do usunięcia urządzeń naruszających prawo własności), w którego to posiadaniu strona nie była uprzednio i uzyskała go dopiero po zamknięciu rozprawy w I instancji na okoliczność przerwania biegu okresu zasiedzenia, orzeczenia o kosztach sądowych za dwie instancje wg norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację uczestnik wniósł o oddalenie apelacji w całości oraz o zasądzenie od wnioskodawcy na rzecz uczestnika zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jako zasadna skutkowałą zmianą zaskarżonego postanowienia.

Za trafny należało uznać zarzut naruszenia art. 172 k.c. w zw. z art. 292 k.c. i 305¹ k.c. poprzez przyjęcie dobrej wiary po stronie poprzednika prawnego uczestnika.

Sąd Rejonowy wskazał, że objęcie przez poprzednika prawnego uczestnika w posiadanie nieruchomości stanowiącej własność wnioskodawcy w zakresie odpowiadającym służebności przesyłu nastąpiło na podstawie ostatecznej decyzji z dnia 12 grudnia 1988 roku, zawierającej pozwolenie na budowę linii energetycznej, wydanej przez Urząd Miejski w S. i opatrzonej klauzulą „decyzja ostateczna i wykonalna”. Okoliczność ta zdaniem Sądu Rejonowego przesądzała o istnieniu dobrej wiary po stronie przedsiębiorcy przesyłowego.

Sąd Okręgowy podziela stanowisko judykatury, które przyjmuje tradycyjne rozumienie dobrej wiary zasiadającego posiadacza. Występuje ona wówczas, gdy ingerowanie w cudzą własność w zakresie odpowiadającym służebności rozpoczęło się w takich okolicznościach, które usprawiedliwiały przekonanie posiadacza, że nie narusza cudzego prawa (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 6 grudnia 1991 r., III CZP 108/91, OSNC 1992, nr 4, poz. 48; wyrok z dnia 19 maja 1998 r., II CKN 770/97, postanowienia: z dnia 17 lutego 1997 r., II CKN 3/97, z dnia 22 grudnia 1998 r., II CKN 59/98, z dnia 14 czerwca 2005 r., V CK 700/04, z dnia 9 stycznia 2014 r., V CSK 87/13). Podkreślić należy, że w odniesieniu do posiadania prowadzącego do zasiedzenia, o rodzaju wiary posiadacza decyduje wyłącznie chwila objęcia posiadania. Wynika to wprost z wykładni językowej art. 172 k.c. (mowa w nim o uzyskaniu posiadania), stosowanego poprzez art. 176 k.c. także do następców pierwotnego posiadacza przy doliczaniu posiadania poprzednika i przez art. 292 k.c. odpowiednio do nabycia przez zasiedzenie służebności. Późniejsza zmiana przekonania posiadacza lub jego poprzednika dla biegu terminu zasiedzenia nieruchomości jest już okolicznością obojętną.

Domniemanie dobrej wiary posiadacza (art. 7 kc) wzruszyć może zatem dowód, że posiadacz w chwili rozpoczęcia posiadania w zakresie odpowiadającym służebności przesyłu wiedział lub przy zachowaniu należytej staranności mógł się dowiedzieć o tym, że narusza swym zachowaniem prawo innej osoby. Takim dowodem może być stwierdzenie braku własnego tytułu posiadacza uprawniającego do wejścia na cudzy grunt czy korzystania z niego w określonym zakresie (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 25 listopada 2008 r., II CSK 346/08, z dnia 3 kwietnia 2009 r., II CSK 400/08, z dnia 24 lipca 2009 r., II CSK 121/09, czy postanowienia: z dnia 17 marca 2010 r., akt II CSK 439/09, z dnia 6 września 2013 r. V CSK 440/12) (Postanowienie Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 7 maja 2014 r. II CSK 472/13, Legalis Numer 1003004). Nie może być mowy o korzystaniu w dobrej wierze z cudzej nieruchomości w zakresie odpowiadającym służebności przesyłu, gdy przedsiębiorca przesyłowy, będący przecież profesjonalistą, nie dysponuje nie tylko zgodą właściciela nieruchomości w jakiegokolwiek postaci, ale też nie legitymuje się zgodą poprzednika prawnego właściciela nieruchomości (Wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach - V Wydział Cywilny z dnia 5 kwietnia 2013 r. V ACa 18/13, Legalis numer 1024732). Wybudowanie na cudzej nieruchomości urządzeń przesyłowych przez korzystające z nich przedsiębiorstwo po uzyskaniu właściwych decyzji wydawanych w związku z budową nie rozstrzyga o możliwości zakwalifikowania posiadania nieruchomości, na której te urządzenia zostały posadowione, jako wykonywanego w dobrej wierze. Decyzja o pozwoleniu na budowę w żadnym razie nie może być traktowana jako decyzja zezwalająca na wejście na cudzy grunt i legalizująca tę czynność. (postanowienie SN z dnia 19 maja 2016 roku, IV CSK 522/15, Legalis nr 1508606).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt rozpoznawanej sprawy stwierdzić należy, że stanowisko Sądu Rejonowego co do oceny istnienia dobrej wiary po stronie poprzednika prawnego uczestnika jest błędne. Albowiem decyzja z dnia 12 grudnia 1988 roku, zawierającej pozwolenie na budowę linii energetycznej, nie może być traktowana jako decyzja zezwalająca na wejście na grunt wnioskodawcy i legalizująca tę czynność. Zdaniem Sądu Okręgowego,

poprzednik prawny uczestnika nabył posiadanie służebności odpowiadającej treści służebności przesyłu w złej wierze. Domniemanie dobrej wiary wynikające z art. 7 k.c. zostało obalone. Ze zgromadzonego materiału dowodowego w sprawie nie wynikało, że poprzednik prawny uczestnika posiadał tytułu prawny uprawniający go do korzystania z nieruchomości wnioskodawcy, czy zgodę poprzednika właściciela nieruchomości.

W świetle powyższego Sąd Okręgowy jest uprawniony do przyjęcia, że doszło do obalenia domniemanie przewidzianego w art. 7 k.c., a to uzasadniało ocenę posiadania uczestnika według kryteriów określonych w art. 172 § 2 k.c. w związku z art. 292 k.c. Trzydziestoletni bieg terminu zasiedzenia służebności przesyłu należało wyznaczyć najpóźniej na dzień 31 grudnia 1991 roku (ukończenie budowy urządzeń). Termin ten nie zdążył upłynąć do chwili wszczęcia postępowania w dniu 5 marca 2012 roku. Zatem podniesiony przez uczestnika zarzut zasiedzenia służebności należało uznać za niezasadny.

Wnioskodawcy - jako właścicielowi nieruchomości, na której znajdują się urządzenia przesyłowe będące własnością uczestnika - przysługuje roszczenie o wynagrodzenie w zamian za ustanowienie służebności przesyłu.

Zgodnie z art. 305¹ k.c., nieruchomość można obciążyć na rzecz przedsiębiorcy (który zamierza wybudować lub którego własność stanowią urządzenia, o których mowa z art. 49 §1 k.c.) prawem polegającym na tym, że przedsiębiorca może w oznaczonym zakresie korzystać z nieruchomości obciążonej, zgodnie z przeznaczeniem tych urządzeń (służebność przesyłu).

W myśl art. 305² § 2 k.c., jeżeli przedsiębiorca odmawia zawarcia umowy o ustanowienie służebności przesyłu - a jest ona konieczna dla właściwego korzystania z urządzeń, o których mowa z art. 49 §1 k.c. - właściciel nieruchomości może żądać odpowiedniego wynagrodzenia w zamian za ustanowienie służebności przesyłu.

Podmiotem, na którego rzecz może być ustanowiona służebność przesyłu, jest wyłącznie przedsiębiorca, a więc osoba fizyczna, osoba prawna i podmiot o którym stanowi art. 33 §1 k.c., prowadzący we własnym imieniu działalność gospodarczą lub zawodową. Przedmiotem działalności takiego przedsiębiorcy powinna być działalność związana z wykorzystaniem urządzeń przesyłowych. Ustanowienie służebności przesyłu jest możliwe tylko na rzecz takiego przedsiębiorcy, który jest właścicielem urządzeń, służących do doprowadzania lub odprowadzania: płynów, pary, gazu, energii elektrycznej oraz innych podobnych urządzeń, lub który zamierza wybudować takie urządzenia (art. 49 §1 k.c.). Podmiotem, który może ustanowić służebność przesyłu, jest właściciel lub użytkownik wieczysty nieruchomości, na której urządzenia przesyłowe są lub mają być posadowione. Jeżeli do ustanowienia służebności przesyłu dochodzi w trybie sądowym, jest ona ustanawiana za wynagrodzeniem.

W przedmiotowej sprawie uczestnik - w zakresie praw i obowiązków związanych z dostawą energii elektrycznej - jest przedsiębiorcą w rozumieniu art. 43 §1 k.c. oraz właścicielem urządzeń sieci infrastruktury technicznej posadowionych na nieruchomości wnioskodawcy. Okoliczności te nie były sporne między stronami. Podobnie jak fakt posadowienia urządzeń przesyłowych na gruncie wnioskodawcy.

Przesłanką uwzględnienia wniosku o ustanowienie służebności przesyłu jest wykazanie, że służebność ta jest konieczna dla właściwego korzystania z urządzeń przesyłowych. Co zostało wykazane.

Jak wynika ze zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego, strony niniejszego postępowania nie wyraziły woli umownego ustanowienia służebności przesyłu, dlatego też wnioskodawca skorzystał z roszczenia przewidzianego w art. 305² § 2 k.c. Zgodnie z art. 305² §2 k.c. wynagrodzenie za ustanowienie służebności przesyłu ma być odpowiednie, a przy braku ustawowych kryteriów jego ustalania, decyzja należy do sądu. Wynagrodzenie takie ma uwzględniać wszelkie okoliczności, związane zakresem, charakterem i trwałością obciążenia, wynikającego ze służebności dla właściciela gruntu, nadto z uciążliwością tego obciążenia i wpływem na sposób korzystania z nieruchomości przez jej właściciela. Wynagrodzenie ma być zatem zapłatą za wszelkie niedogodności związane z usytuowaniem na działce konkretnych urządzeń przesyłowych, a równocześnie winno być ekwiwalentem korzyści,

jakich obciążony właściciel zostaje pozbawiony na skutek służebności oraz ewentualnie rekompensatą uszczerbku właściciela, wynikającego ze zmniejszenia wartości nieruchomości na skutek posadowienia urządzeń i ustanowienia służebności przesyłu. Jako podstawę określenia wartości wynagrodzenia za służebność przesyłu Sąd Okręgowy posłużył się opinią biegłego z zakresu szacunku nieruchomości K. F. (1), która jest jasna, czytelna i uwzględnia wszystkie aspekty związane z charakterem zajętego gruntu na służebności przesyłu, zakresem obciążenia i wpływem na sposób korzystania z nieruchomości przez jej właściciela. Ponadto strony postępowania nie kwestionowały przedmiotowej opinii. Ustalone przez biegłego wynagrodzenie nie zawiera w sobie składowej w postaci odszkodowania za szkodę tzw. lokalizacyjną, nie zawiera składowej stanowiącej rekompensatę za szkodę powstałą na skutek posadowienia urządzenia, bowiem obecny właściciel nabył działkę od poprzedników prawnych już obciążoną istniejącą infrastrukturą energetyczną i nie wykazał nabycia z tego tytułu wierzytelności. Wysokość wynagrodzenia za ustanowienie służebności przesyłu biegły obliczył jako pochodną wartości jednostkowej nieruchomości nieobciążonej, skorygowaną przez współczynniki współkorzystania i zmniejszenia wartości gruntu w obszarze ograniczonego użytkowania. Ponadto biegły wziął pod uwagę, że ustanowienie służebności przesyłu nie zmieni charakteru i sposobu aktualnego zabudowania i użytkowania pozostałej części działki, na której to prawo będzie wykonywane. Obciążona działka ma powierzchnię ogólną 2,0700ha, przeszło powoła działki (...)ha jest zalesiona lub zadrzewiona. Powierzchnia zaś służebności przesyłu wynosi zgodnie z opinią biegłego geodety 868m² (opinia geodety k176).

Zgodnie z opinią biegłego d/s szacunku nieruchomości istniejąca infrastruktura wpływa na obniżenie użyteczności jedynie tej części działki stanowiącej pas służebności przesyłu. (...) służebności przebiega w południowej części działki, w stosunkowo niewielkiej odległości od południowej granicy i dochodzi do drogi. Nieruchomość w pozostałej części nie traci swojego charakteru gruntu rolnego. Ponadto przy ustalaniu wysokości jednorazowego wynagrodzenia za ustanowienie służebności biegły wziął pod uwagę wartość rynkową nieruchomości, którą określono jako przedmiot prawa własności z rynku lokalnego, stosując podejście porównawcze, metodę korygowania ceny średniej.

Zdaniem Sądu Okręgowego wartość odpowiedniego wynagrodzenia jednorazowego za ustanowienie służebności przesyłu o przebiegu opisanym na mapie do celów prawnych, sporządzonej przez biegłego geodetę H. Z. wynosiła 1.270 zł (opinia biegłego sądowego K. F. z zakresu szacunku nieruchomości k. 211 - 240).

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy ustanowił służebność przesyłu na rzecz każdorazowego właściciela naziemnych sieci linii energetycznych wysokiego napięcia 110 kV obciążającą nieruchomość gruntową położoną w B. w obrębie (...). (...), powiat (...), gmina S., oznaczoną w ewidencji jako działka nr (...), dla której w Sądzie Rejonowym w Skierniewicach jest prowadzona księga wieczysta o nr KW (...) stanowiącą własność P. A. na czas nieoznaczony, której treścią jest znoszenie infrastruktury energetycznej w postaci słupa oraz linii wysokiego napięcia służącej do przesyłu energii elektrycznej i prowadzenia za ich pomocą dystrybucji energii elektrycznej jak również na prawie do korzystania z nieruchomości obciążonej w zakresie niezbędnym do dokonywania konserwacji, remontów, usuwania awarii przedmiotowej infrastruktury elektroenergetycznej wraz z prawem wejścia i wjazdu od strony drogi publicznej na teren nieruchomości w granicach oznaczonymi punktami P1-S1-S2-S3-S4-P3-P4-S5-S6-S7-S8-P2-P1 na mapie dla celów prawnych, sporządzonej przez geodetę H. Z. zaewidencjonowanej w Starostwie Powiatowym w S. za numerem identyfikatora P. (...).345 dnia 22 marca 2016 roku. O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 §1 k.c.

Sąd Okręgowy oddalił wniosek w pozostałym zakresie (tj. ponad kwotę 1.270 zł jako bezzasadny).

W wyniku przedstawionych rozważań Sąd Okręgowy, uwzględniając apelację zmienił odpowiednio zaskarżone postanowienie na podstawie art.386 § 1 k.p.c. w zw. z art.13 § 2 k.p.c.

O kosztach postępowania przed Sądem I i II instancji Sąd Okręgowy orzekł w oparciu o treść art. 520 § 2 k.p.c. bowiem interesy uczestników były sprzeczne. Sąd obciążył w całości kosztami postępowania uczestnika, bowiem w jego interesie została ustanowiona służebność przesyłu z której uczestnik korzysta. Na koszty postępowania przed Sądem I instancji należne wnioskodawcy złożyła się tylko opłata od wniosku w kwocie 40zł, zaś na koszty postępowania apelacyjnego złożyła się opłata od apelacji w kwocie 40 zł i wynagrodzenie pełnomocnika wnioskodawcy w osobie adwokata ustanowionego dopiero na etapie postępowania apelacyjnego. Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika

wnioskodawcy w kwocie 360 zł Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o treść § 5 pkt 3 w zw. z § 10 ust 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1800).

Na koszty sądowe obciążające uczestnika złożyły się również koszty wyłożone tymczasowo przez Skarb Państwa w związku z przeprowadzeniem w sprawie dowodów z opinii biegłych: z zakresu szacunku nieruchomości, geodety, elektryka . Łącznie koszty te wyniosły 12065,29zł ((...),61+ (...),30+264,79+ (...),43+ (...),37+243,79= (...),29) .

O nieuiszczonych powyżej wymienionych kosztach sądowych rozstrzygnięto na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 167, poz. 1398). O zwrocie wnioskodawcy pobranej opłaty od wniosku w zawyżonej wysokości Sąd Okręgowy orzekł w oparciu o art 80 ust 1 w/w ustawy.